

Finanskomiteen

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 12. oktober 2020

Statsbudsjettet for 2021

2020 er et ekstraordinært år for norsk økonomi. For industrien er det mest oppløftende at investeringene i bedriftene fortsatt er på et høyt nivå. Dette gir økt produksjonskapasitet i årene fremover. Selv om mange industribedrifter sliter i kjølvannet av koronaeffektene, har svak krone, tilpasset lønnsoppgjør og "oljeskattekompromisset" bidratt til at store deler av industrien ikke har vært hardest rammet til nå.

Statsbudsjettet for 2021 må bidra til å styrke bedriftenes konkurransekraft, da mye av industrien fremover vil bli hardere rammet av lavkonjunktur. Dessuten må de kunne stå bedre rustet til å møte mulighetene i markedene etter at pandemien er slått ned.

Våre medlemmer er særlig fornøyd med forslaget i statsbudsjettet for 2021 om å redusere formuesskatt på arbeidende kapital, fjerning av doble virkemidler for kvotepliktige bedrifter og bedre insitamenter for oppgradering av kraftverk. Videre er vi tilfreds med tiltakene som er satt inn for å dempe effekten av pandemien, som lavere arbeidsgiveravgift og oljeskattekompromisset, men mener det er behov for noen ytterligere tiltak i lys av utfordringene fremover.

Norsk Industri ber om at Finanskomiteen prioriterer følgende endringer i forslag til statsbudsjettet for 2021:

- Det er gledelig at regjeringen har besluttet å bevilge midler for å få realisert en helhetlig verdikjede for CCS. Den beste løsningen vil være at også Fortums fangstanlegg blir med fra start. To fangstanlegg vil styrke verdikjeden for utvikling av CCS og redusere den forretningsmessige og prosjektmessige risikoen. Fullskalaprojektet kan gi verdifull erfaring fra to sektorer som begge trenger CCS, og slik legge til rette for læring og kostnadsreduksjoner for nye prosjekter nasjonalt og internasjonalt. Satsing på CCS vil skape nye og trygge eksisterende arbeidsplasser i eksport- og leverandørindustrien.
- Vi ønsker en oppstartsbevilgning til Forsvarets kommende multirollefartøy med basis i minesveipere i konseptet "Vanguard" på 500 millioner kroner.
- Det gis ingen signaler i budsjettet om innretningen på Enovas nye mandat fra 2021. Rammer for virksomheten må være tilpasset industriens behov for risikoavlastning. Vi vil at kvotepliktig sektors prosjekter skal likebehandles med ikke-kvotepliktig sektor i det nye mandatet. Det er her de største prosjektene ligger og som kan produsere klimariktige materialer som er helt nødvendig i det grønne skiftet.

- Som stimuliltak rettet inn mot maritim næring, ønsker vi å forsere ombyggingen av offshorefartøy til mer miljøvennlig skip med bl.a. batteripakker, ved at Enova får et særlig ansvar for en slik forsterket satsing.
- Som under finanskrisen, satser industrien mye på FoU under korona-perioden. Vi ønsker at Stortinget styrker Forskningsrådets tilskudd til næringsrettet forskning med 500 millioner kroner for å ta unna køen av svært godt kvalifiserte forsknings-søknader fra industrien og annet næringsliv (Kap 920 Forskningsrådet, post 50).
- Regjeringen må utnytte handlingsrommet i statsstøtteregulverket til fulle, slik at også de store bedriftene får nytte av virkemiddelapparatet for næringsrettet forskning og innovasjon. Dette gjelder for eksempel miljøteknologiordningen og innovasjonskontrakter og -tilskudd.
- Det er bra at regjeringen bevilger 75 millioner kroner til nye og forsterkede eksport-virkemidler, slik at bredden på norsk eksport kan styrkes. Vi forutsetter at disse midlene går til konkrete eksporttiltak og ikke til stabskostnader i forvaltningen.
- Regjeringen må utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen ved at GIEK øker sine prosentvise engasjementer på de garantiordningene som er mest relevante for maritim industri.
- Vi ønsker etablert et forprosjekt for *Senter for vaksineproduksjon og innovasjon* etter mønster fra britiske "Vaccine Manufacturing and Innovation Center" med en bevilgning på 40 millioner kroner fra kapittel 7.10 *Vaksiner mv*. Markedene for vaksiner vil øke betydelig i årene fremover, både på grunn av pandemien, FNs bærekraftsmål og medisinskteknologisk utvikling, og en målrettet satsning på vaksineproduksjon vil skape ny eksportindustri.
- Vi verdsetter satsingen på hydrogen, som vil spille en økende rolle fremover.
- Regjeringen foreslår å innføre en avgift på 149 kroner per tonn CO₂-utslipp fra ikke-kvotepliktig forbrenning av avfall. Norsk Industri støtter forslaget, men mener at avgiften må speile kvoteprisen, for å gi like konkurransevilkår mellom kvotepliktige og ikke-kvotepliktige forbrenningsanlegg, dvs. et avgiftsnivå på ca. 250 kroner per tonn CO₂. Dette vil gi et merproveny på 80 millioner kroner.
- Regjeringen foreslår å innføre en CO₂-avgift tilsvarende 25 prosent av den generelle CO₂-avgiften på bruk av naturgass og propan (LPG) til kjemisk reduksjon, metallurgiske prosesser, mv. Det er varslet en opptrappingsplan for avgiften de neste årene. Avgiften vil treffe eksportindustri som fortsatt er hardt rammet av korona-pandemien. Avgiftsfritaket for kjemisk reduksjon, metallurgiske prosesser, mv. bør derfor videreføres i ett år til.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Stein Lier-Hansen